

Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* ĪSTENOŠANAS NOLIKUMS

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Nolikums izstrādāts saskaņā ar LR Augstskolu likumu, LR Izglītības likumu un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas (turpmāk – JVLMA), Latvijas Mākslas akadēmijas (turpmāk – LMA) un Latvijas Kultūras akadēmijas (turpmāk – LKA) Satversmēm, ievērojot LR MK noteikumus¹, kā arī citu Latvijas augstāko izglītību reglamentējošo dokumentu prasības, Boloņas deklarācijas² un Lisabonas konvencijas³ pamatnostādnes.
- 1.2. Nolikums ir izstrādāts starp JVLMA, LMA un LKA 2018. gada 15. oktobrī noslēgtā līguma “Par sadarbību kopīgās *profesionālās doktora studiju programmas Mākslās* izstrādāšanā un īstenošanā” ietvaros, reglamentējot studiju virziena *Mākslas* kopīgās profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* (turpmāk – Programma) izstrādes un apstiprināšanas kārtību, programmas struktūras, satura un pārvaldības principus un precizējot starp JVLMA, LMA un LKA noslēgta līguma “Par studiju virziena *Mākslas* kopīgās profesionālās doktora studiju programmas “*Mākslās*” apakšprogrammu “*Mūzika un skatuves māksla*”, “*Vizuālā māksla un dizains*” un “*Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*” īstenošanu” (turpmāk – Līgums) noteikumus. Ar Programmas īstenošanu saistīti jautājumi, kuri nav reglamentēti šajā nolikumā, tiek skatīti citos Programmas normatīvajos dokumentos (t.sk. *Nolikums par mākslinieciskās jaunrades prakses darba organizāciju profesionālajā doktora studiju programmā Mākslās; Profesionālās doktora studiju programmas Mākslās padomes nolikums; Nolikums par valsts pārbaudījumiem un valsts pārbaudījumu komisiju profesionālajā doktora studiju programmā Mākslās* u.c.).

2. Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* mērķis un saturs

- 2.1. Ievērojot šo nolikumu, kā arī JVLMA, LMA un LKA, slēdzot līgumu, savstarpēji vienojas par Programmas īstenošanas nosacījumiem, katrai augstskolai nodrošinot šādu apakšprogrammu:
 - 2.1.1. JVLMA īsteno apakšprogrammu *Mūzika un skatuves māksla*;
 - 2.1.2. LMA īsteno apakšprogrammu *Vizuālā māksla un dizains*;
 - 2.1.3. LKA īsteno apakšprogrammu *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*.
- 2.2. Programmas mērķis ir īstenot un nodrošināt kultūras, sabiedrības un sociālajām vajadzībām atbilstošas, mākslinieciskajā jaunradē un zinātnē balstītas, kā arī mākslinieciskajā praksē piemērojamas profesionālās studijas, kuru rezultātā tiek iegūtas zinātniskā pētniecībā balstītu mākslinieciski augstvērtīgu darbu veidošanas prasmes un attīstītas praktiskas iemaņas unikālu māksliniecisku ideju īstenošanā.
- 2.3. Programma atbilst Latvijas Izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras astotajam līmenim.

¹ 02.10.2018. LR MK Noteikumi Nr.617 „Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās”

² „Eiropas augstākās izglītības telpa”, Eiropas izglītības ministru kopējā deklarācija, Boloņā 19.06.1999.

³ „Konvencija par to kvalifikāciju atzīšanu Eiropas reģionā, kuras attiecas uz augstāko izglītību”, Eiropas Padome, Lisabonā, 11.04.1997.

- 2.4. Programma ietver visas profesionālā doktora grāda iegūšanai nepieciešamās prasības, to reglamentē speciāls dokuments – studiju satura un realizācijas apraksts, ko apstiprina visu iesaistīto augstskolu (JVLMA, LMA, LKA) Senāti.
- 2.5. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts ir dokuments, kas:
- 2.5.1. nosaka prasības attiecībā uz iepriekšējo izglītību;
 - 2.5.2. nosaka, kuram studiju virzienam attiecīgā studiju programma atbilst;
 - 2.5.3. atbilstoši izglītības pakāpei un veidam nosaka konkrētās programmas īstenošanas mērķus, uzdevumus un plānotos rezultātus, piedāvājamās izglītības saturu, programmu obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas apjomus, to apguves laika sadalījumu, iegūstamās izglītības vērtēšanas kritērijus, pārbaudes formas un kārtību;
 - 2.5.4. ietver programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījumu, tā kvalifikāciju un paredzētos pienākumus. Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas, kurām ir doktora grāds;
 - 2.5.5. ietver programmas īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījumu, norādot to uzdevumus konkrētās programmas īstenošanā;
 - 2.5.6. ietver nepieciešamā palīgpersonāla raksturojumu, norādot tā uzdevumus;
 - 2.5.7. ietver programmas īstenošanai nepieciešamās materiālās bāzes raksturojumu;
 - 2.5.8. novērtē programmas izmaksas;
 - 2.5.9. ietver pamatojumu tam, ka studiju programma atbilst augstskolas vai koledžas attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem.
- 2.6. Programmas galvenie komponenti ir mākslinieciskās jaunrades darba un doktora teorētiskā pētījuma izstrāde.
- 2.7. Programmas saturā ietverti:
- 2.7.1. studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi mākslinieciskās darbības jomas teorijā un praksē 12 kredītpunktu apjomā;
 - 2.7.2. mākslinieciskā, jaunrades un projektēšanas darba studiju kursi 22 kredītpunktu apjomā;
 - 2.7.3. pētnieciskā darba studiju kursi 16 kredītpunktu apjomā;
 - 2.7.4. mākslinieciskā prakse 34 kredītpunktu apjomā;
 - 2.7.5. valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir doktora teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšana un aizstāvēšana mākslinieciskās darbības jomā 40 kredītpunktu apjomā;
 - 2.7.6. brīvās izvēles studiju kursi 8 kredītpunktu apjomā.
- 2.8. Programma tiek īstenota valsts valodā un angļu valodā.

3. Profesionālās doktora studiju programmas vadība

- 3.1. Studiju programmas īstenošanas kvalitātes ārējā pārraudzība notiek Latvijas Republikas Augstskolu likuma, Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumu noteiktā kārtībā un termiņos. Studiju programmas izveides un īstenošanas kvalitātes iekšējā uzraudzība notiek JVLMA, LMA, LKA normatīvo aktu noteiktā kārtībā un termiņos.
- 3.2. Programmas kvalitātes sistēmu veido un uzraudzību nodrošina Programmas padome (turpmāk – Padome), Programmas direktors un apakšprogrammu vadītāji. Studiju

procesa kvalitāti nodrošina ikviena studiju procesā iesaistītā persona, atbilstoši attiecīgās apakšprogrammas īstenotājas augstskolas noteiktajai kārtībai, ciktāl to nenosaka citādi Programmas kvalitātes noteikumi, kas attiecināmi uz visu apakšprogrammu īstenotājiem. JVLMA ieceļ Programmas direktoru, un katra Programmā iesaistītā augstskola ieceļ apakšprogrammas vadītāju. Par Programmas direktoru var būt persona ar profesionālo doktora grādu mākslās vai zinātnisko doktora grādu *Humanitārās un mākslas zinātnes Mūzikas, vizuālās mākslas un arhitektūras nozarē*.

- 3.3. Programmas direktors risina jautājumus, kas saistīti ar Programmas plānošanu, īstenošanu un uzraudzību, kā arī jautājumus, kas saistīti ar apakšprogrammu kopīgajām un vienotajām prasībām.
- 3.4. Apakšprogrammu vadītāji nodrošina Programmas kopīgajām un vienotajām prasībām atbilstošu apakšprogrammu satura īstenošanas plānošanu un uzraudzību, kā arī nodrošina apakšprogrammas studiju procesa nodrošināšanas koordinēšanu.
- 3.5. Padomes sastāvā ir 9 (deviņi) pārstāvji – 3 (trīs) no katras augstskolas, tajā skaitā katras augstskolas ieceltais apakšprogrammas vadītājs un viens apakšprogrammu pārstāvošais doktorants. Ja nepieciešams, Padomes sastāvu var paplašināt, proporcionāli pieaicinot vairāk pārstāvjus. Lēmumus Padome pieņem, pārstāvjiem savstarpēji vienojoties. Akadēmiskā gada sākumā katras augstskolas rektors ar rīkojumu apstiprina augstskolu pārstāvošos padomes locekļus. Padomes darbu organizē un koordinē Programmas direktors. Padome savu darbību īsteno saskaņā ar JVLMA, LMA, LKA Senātu apstiprinātu dokumentu – *Profesionālās doktora studiju programmas Mākslās padomes nolikums*.
- 3.6. Padomes kompetencē ir:
 - 3.6.1. vienoties par Programmas attīstības stratēģiju;
 - 3.6.2. noteikt vienotas prasības attiecībā uz Programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamā grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu;
 - 3.6.3. pilnveidot Programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu;
 - 3.6.4. nepieciešamības gadījumā par Programmas īstenošanu ziņot augstskolu vadībai;
 - 3.6.5. līdzdarboties Programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku izvērtēšanā.
- 3.7. Apakšprogrammu vadītāji katrs izstrādā attiecīgās apakšprogrammas ikgadējo pārskatu. Balstoties uz apakšprogrammu ziņojumiem, ikgadējo pārskatu par kopīgās studiju programmas īstenošanu sagatavo Programmas direktors un par to ziņo Padomei. Līdz nākamā gada 15. janvārim pašnovērtējuma ziņojums par katru iepriekšējo akadēmisko gadu tiek iesniegts JVLMA, LMA un LKA Senātos apstiprināšanai.
- 3.8. Profesionālās doktora studiju programmas dokumentāro administrēšanu nodrošina JVLMA Studiju programmu direkcija, LMA Studiju daļa, LKA Studiju departaments.

4. Studijas profesionālajā doktora programmā *Mākslās*

- 4.1. Personu uzņemšana Programmā notiek saskaņā ar JVLMA, LMA, LKA uzņemšanas noteikumiem un satura prasībām atbilstoši apakšprogrammas mākslinieciskās darbības jomai, un saskaņā ar katras augstskolas noteikto studiju uzsākšanas kārtību vēlākos studiju posmos.
- 4.2. Personu uzņemšanu studijām Programmā vēlākos studiju posmos (izņemot pēc studiju atvaļinājuma) nodrošina katra augstskola, atbilstoši savai mākslinieciskās darbības jomai un apakšprogrammas uzņemšanas noteikumiem, un saskaņā ar katras

augstskolas noteikto studiju uzsākšanas kārtību vēlākos studiju posmos, ņemot vērā sekojošo:

- 4.2.1. iepriekš saskaņo ar augstskolām studiju kursu īstenošanas iespējas, ja tos nodrošina arī cita augstskola vai augstskolas;
- 4.2.2. ja iepriekš apgūtie ieskaitāmie studiju kursi attiecas uz citas augstskolas īstenoto Programmas daļu, iepriekš apgūto studiju kursu un to apjoma salīdzināšanā, ieskaitīšanā, nepieciešamo papildu pārbaudījumu noteikšanā un individuālā studiju plāna izstrādē piedalās arī apakšprogrammas vadītājs no attiecīgās augstskolas.
- 4.3. Persona kļūst par Programmas doktorantu (turpmāk – Doktorants) ar brīdi, kad tā ir noslēgusi studiju līgumu ar attiecīgās apakšprogrammas īstenošanu augstskolu un tiek imatrikulēta tajā augstskolā, kas pārrauga un īsteno apakšprogrammu.
- 4.4. Izpildot normatīvo aktu prasības, augstskolas var vienoties par ārzemju personu uzņemšanu Programmā.
- 4.5. Vienlaicīgi par valsts budžeta līdzekļiem drīkst studēt tikai vienā programmā.
- 4.6. Studijas notiek saskaņā ar katram Doktorantam individuāli sastādītu plānu un studiju saturu, kas atbilst Programmas prasībām.
- 4.7. Doktoranta individuālos studiju plānus un pārskatus sagatavo doktorants kopā ar teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba vadītājiem, tos apstiprina apakšprogrammas vadītājs. Doktorantu individuālos studiju plānus, pārskatus un citus studiju dokumentus uzglabā doktorantu studiju kartēs, kuras administrē attiecīgi Studiju programmu direkcijā JVLMA, Studiju daļā LMA vai Studiju departamentā LKA.
- 4.8. Doktorantu individuālo studiju plānu izpildi kontrolē apakšprogrammas vadītājs.
- 4.9. Studiju programmas ilgums ir noteikts Programmas studiju satura un realizācijas aprakstā. Tas ir vismaz trīs gadi pilna laika klātienē studijās jeb 132 KP / ECTS 198 KP.
- 4.10. Augstskolas, plānojot attiecīgo akadēmisko gadu, nosaka pirmā un otrā pusgada dalījumu, saglabājot programmas īstenošanas kopējos nosacījumus akadēmiskā gada griezumā – 44 nedēļas; no tām 20 studiju nedēļās tiek plānotas teorētiskās un praktiskās nodarbības; 10 studiju nedēļas ir prakses darba nedēļas, kurās var plānot arī konsultācijas vai arī citas individuālās nodarbības, var būt arī patstāvīgais darbs; 10 studiju nedēļas ir patstāvīgā darba nedēļas un plānotie pārbaudījumi, 4 nedēļas – patstāvīgais darbs. Pilna laika studiju doktorants var saņemt stipendiju, studiju un studējošā kredītu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.
- 4.11. Doktoranta studiju rezultāti tiek vērtēti katru semestri saskaņā ar attiecīgās apakšprogrammas realizējošās augstskolas noteikto kārtību:
 - 4.11.1. Individuālā mākslinieciskā projekta rezultātus vērtē docētājs – mākslinieciskā projekta vadītājs un/vai komisija saskaņā ar apakšprogrammas studiju kursa aprakstu;
 - 4.11.2. Teorētiskā pētījuma rezultātus vērtē pētījuma vadītājs un/vai komisija saskaņā ar apakšprogrammas studiju kursa aprakstu;
 - 4.11.3. A daļas (obligātās) studiju kursu un B daļas (ierobežotās izvēles) un C daļas (brīvās izvēles) studiju kursu apguves rezultātus vērtē studiju kursu docētāji;
- 4.12. Apelācijas sūdzības, kas ir iesniegtas par valsts pārbaudījumu norisi vai par pārbaudījumu vērtējumiem citos studiju posmos, izskata tā augstskola, kura ir imatrikulējusi attiecīgo doktorantu saskaņā ar tās iekšējiem normatīvajiem aktiem.

- 4.13. Pēc profesionālās doktora studiju programmas sekmīgas apguves vienā no apakšprogrammām, mākslinieciskās jaunrades darba un teorētiskā pētījuma valsts pārbaudījumu aizstāvēšanas valsts pārbaudījumu komisija piešķir doktora grādu mākslās. Kārtība, kādā tiek izveidota un darbojas valsts pārbaudījumu komisija, kā arī valsts pārbaudījumu plānošanas, organizēšana, un norises kārtību nosaka *Nolikums par valsts pārbaudījumiem un valsts pārbaudījumu komisiju profesionālajā doktora studiju programmā Mākslās*.
- 4.14. Doktora studiju programmas reglamentējošo dokumentu veidlapu saturu apstiprina JVLMA, LMA, LKA prorektori, kuru pārraudzībā nodota attiecīgā programmas apakšprogramma.
- 4.15. Doktoranta tiesības un pienākumus nosaka noslēgtie studiju līgumi, Augstskolu likums, attiecīgās augstskolas (JVLMA, LMA, LKA) Satversmes un Ētikas kodeksi, šis nolikums, attiecīgi apakšprogrammai – JVLMA iekšējās kārtības noteikumi studējošajiem, LMA iekšējās kārtības noteikumi, LKA studējošo iekšējās kārtības noteikumi, kā arī attiecīgās augstskolas apstiprināti noteikumi par akadēmisko godīgumu.
- 4.16. Studiju laikā doktorantam ir tiesības izmantot studiju pārtraukumus (studiju atvaļinājumus) ar kopējo laiku līdz diviem gadiem. Lēmumu par studiju pārtraukuma piešķiršanu pieņem attiecīgo apakšprogrammu īstenojošā augstskola. Studiju pārtraukuma laikā tiek saglabāts doktoranta statuss, studiju vieta un studiju veids. Studiju pārtraukuma laikā doktorantam netiek izmaksāta stipendija, studiju un/vai studējošā kredīts, ja tāds doktorantam ir piešķirts.
- 4.17. Tiesības uz profesionālā doktora studiju rezultātā radīto intelektuālo īpašumu tiek noteiktas studiju līgumā.

5. Profesionālās doktora studiju programmas finansējums

- 5.1. Studijas kopīgajā profesionālajā studiju programmā JVLMA, LMA un LKA finansē par valsts budžeta dotācijas līdzekļiem, kā arī par fizisku vai juridisku personu līdzekļiem.
- 5.2. Par valsts budžeta līdzekļiem studējošo doktorantu finansējumu plāno, ievērojot Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumus un JVLMA, LMA un LKA Senātu lēmumus par studiju vietu finansēšanu.
- 5.3. Starptautisko un vietējo fondu, privāto ziedotāju un citu mērķfinansējumu profesionālā doktora studijām JVLMA, LMA un LKA izmanto saskaņā ar līdzekļu devēja noteikumiem un prasībām, ja tie nav pretrunā ar Latvijas Republikas likumiem, noteikumiem un JVLMA, LMA un LKA Satversmēm.
- 5.4. Studiju maksu profesionālajā doktora studiju programmā nosaka attiecīgās apakšprogrammas realizējošās augstskolas noteiktajā kārtībā.
- 5.5. Doktorantiem, kuru studijas apmaksā fiziskas vai juridiskas personas, ir tiesības saņemt studiju un studējošo kredītus.
- 5.6. Kredītu piešķiršanas un atmaksāšanas kārtību doktorantiem nosaka Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi.

JVLMA Senāta priekšsēdētājs

docents Jānis Baltiņš

LMA Senāta priekšsēdētājs

profesors *Dr.art.* Andris Teikmanis

LKA Senāta priekšsēdētājs

docents Juris Goldmanis